

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
1.	<p>Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode Gundulićeva 19a 31000 Osijek</p> <p>Pan, udruga za zaštitu okoliša i prirode Struga 1 47000 Karlovac</p> <p>WWF Adria Kranjčevićeva 5 10000 Zagreb</p> <p>Udruga za zaštitu prirode i okoliša ZELENI OSIJEK Opatijska 26 f 31000 Osijek</p> <p>ZEO Nobilis A. Schulteissa 19 40000 Čakovec</p>	<p>Navedeni Program se donosi na razdoblje (2013.-2017.) koje je već dobrim dijelom prošlo i Program se trebao s obzirom na tu činjenicu već analizirati, revidirati i novelirati. Način na koji se ovaj Program nastoji staviti u provedbu nije primjer dobre prakse te se moli objašnjenje kako se to opravdava.</p>	<p>Odgovor 1.</p> <p>Nacrtr Programa izrađen je u srpnju 2013. kada je i objavljen na mrežnim stranicama Hrvatskih voda. Program predstavlja novu vrstu dokumenta koji se (sukladno odredbama Zakona o vodama) prvi put na ovakav način izrađuje, a njegovo usvajanje od strane Vlade RH slijedi tek po završetku postupka strateške procjene. Riječ o dokumentu koji se izrađuju sukladno Strategiji upravljanja vodama i Planu upravljanja vodnim područjima, a nakon 2015. godine i u skladu s Planom upravljanja poplavnim rizicima, čime se osigurava postupna usklađenost ovog programskih dokumenata dugoročnog planiranja direktnih ulaganja/investicija u razvoj vodnih sustava sa strateškim opredjeljenjima i politikom upravljanja vodama te preuzetim standardima Europske unije na području politike voda, osobito onima iz Okvirna direktive o vodama i Direktive o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima.</p> <p>S izradom Nacrta dokumenta daje se uvid u aktualna dugoročna opredjeljenja u zaštitu od štetnog djelovanja voda čime se već sada, na „gruboj“ planinskoj razini, omogućava ocjena kumulativnih efekata kako na razinu zaštite od poplava tako i na okoliš i ekološku mrežu. Također daje se uvid u tekuća i planirana ulaganja (sustavni kontekst, dugoročni dokument prilikom čije izrade je sagledano 10-godišnje razdoblje provedbe, uz predviđena praćenja i novelacije) koja se odvijaju putem standardnih godišnjih Planovima upravljanja vodama (putem kojih se na godišnjoj razini ulažu sredstva od vodnih naknada u zaštitu od štetnog djelovanja voda).</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
			<p>Postupak SPUO je započeo Odlukom o provođenju postupka SPUO koju je Ministar donio u kolovozu 2013. godine, a čemu je prethodio zahtjev MZOIPu o očitovanju o potrebi Prethodne ocjene utjecaja Programa na okoliš (srpanj 2013.) u kolovozu od MZOIPa zaprimamo obrazloženje o potrebi provedbe postupka SPUO te rješenje o potrebi provođenja Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Postupak se nastavlja sa Obavijesti o određivanju sadržaja strateške studije (rujan 2013. godine), a u siječnju 2014. godine donesena je Odluka o sadržaju strateške studije te je nakon izbora izrađivača strateške studije u kolovozu 2014. započeto sa izradom strateške studije. S obzirom na navedeno, jedino bi se moglo (prema prijedlogu) govoriti o novelaciji dokumenta s 2013. na 2014., što se za analizu i reviziju smatra kratkim razdobljem. Ipak respektirajući primjedbu, a kako bi se ostalo u okvirima postupka, dokumentu se dodaje poglavlje u kome se naznačuju značajnije promjene koje su nastale u razdoblju nakon objave Nacrta dokumenta.</p> <p>Usvajanje dokumenta za razdoblje do 2017. preloženo je upravo zbog činjenice da se u Republici Hrvatskoj planiranje osnažuje s izradom karata opasnosti i karata rizika od poplava (sukladno Direktivi o rizicima od poplava), a nakon čijeg će se prihvaćanja s novim Planom upravljanja vodnim područjima 2016-2021. krenuti u novelaciju Programa. Navedeno ne znači da se već danas ne obavlja niz aktivnosti na pripremi i provedbi projekata koji koriste rezultate/nalaze karata opasnosti i karata rizika od poplava. S obzirom na vrijeme nastanka Programa, njegov sadržaj i način donošenja</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
			<p>prepoznat je u Nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (komponenta B. Upravljanje rizicima od poplava). http://www.voda.hr/sites/default/files/dokumenti/nacrt_plana_upravljanja_vodnim_podrucjima.pdf Plan u potpunosti reflektira integralni pristup upravljanju vodama, te stoga: (i) program mjera Plana uvodi preporuku za valorizacijom značajnijih zahvata iz Programa u odnosu na rješenja koja sadrže i negrađevinske mjere, odnosno mjere za prirodno zadržavanje voda, zelenu infrastrukturu i upravljanje prostorom/poplavnim područjima, te (ii) u ocjeni stanja voda, zaštita od štetnog djelovanja voda prepoznata je kao hidromorfološko opterećenje, te se stoga za sve nove zahvate očekuje provođenje analize utjecaja zahvata na vodno tijelo i na poplavno područje prema članku 4.7. Okvirne direktive o vodama u sklopu studije utjecaja zahvata na okoliš.</p> <p>Objavom Programa u 2013., pored zakonske obveze izrade istog, željelo se:</p> <p>(i) na sistematičan način pružiti informacija o planiranim zahvatima (temeljem aktualne studijske i projektne i/ili potreba) razmjera krupnijeg od godišnjeg plana, potrebama, prioritetima, kao i mogućim izvorima financiranja za realizaciju projekata, te</p> <p>(ii) stjecati dragocjena iskustva kroz stratešku procjenu utjecaja na okoliš (mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom, te primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti i rezultati prekograničnih konzultacija) koje će se ugraditi u kasnije razvojne faze Programa, nakon njegovog usklađenja (2017.) s Planom upravljanja vodnim područjima, odnosno rizicima od poplava za razdoblje 2016. - 2021.</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>Također, prema obavijesti za javnu raspravu, navedeni Program se donosi za razdoblje (2014.-2023.) što je kontradiktorno u odnosu na informacije objavljene u Programu i Strateškoj studiji te slijedom toga ostaje potpuno nejasno za koje se zapravo razdoblje donosi Program. Slijedom toga smatra se da je nužno obrazloženje i pojašnjenje ovakvih nejasnoća.</p>	<p>Odgovor 2. Na http://www.mps.hr/UserDocsImages/VODE/javna%20rasprava%20p.m..pdf je obavijest o javnoj raspravi za predmetni Program (2013-2017) obavijest koja se navodi u primjedbi se odnosi na obavijest o javnoj raspravi za Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina (2014.-2023.) s obzirom na navedeno smatramo navedenu primjedbu neutemeljenu jer je razvidno kako se citira obavijest o javnoj raspravi za drugi višegodišnji program.</p>
		<p>Program se poziva na zakonodavni okvir koji u nekim slučajevima više nije važeći. Naime, trenutno je na snazi novi Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13), nova Uredba o procjeni zahvata na okoliš (NN 61/14), novi Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13), novi Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13), dopunjeni Zakon o vodama (NN 14/14), te je usvojena Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13). S obzirom na širinu promjena relevantnog zakonodavnog okvira smatra se kako Program nije uopće usklađen s novim zakonodavnim okvirom</p>	<p>Odgovor 3. Komentar se odnosi na Nacrt dokumenta iz srpnja 2013. Inače Program se u tom smislu novelira, zajedno s primjedbama iz postupka strateške procjene, i biti će objavljen kao Prijedlog Programa.</p>
		<p>Polazište za izradu operativnih dokumenata, kao što je ovaj Višegodišnji program gradnje je Plan upravljanja vodnim područjima. Potpuno je nejasno zbog čega se krenulo na usvajanje ovog Programa u trenutku kada je javna rasprava za novelu Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021 u tijeku. S aspekta ciljeva Okvirne direktive o vodama bitno je da nema daljnjeg pogoršavanja stanja vodotoka, a što će se neminovno dogoditi provedbom ovog Programa, bez obzira na mjere ublažavanja koje se predlažu. Smatra se da je za planiranje ovakvog Programa jako bitno poznavanje ekološkog stanja površinskih voda i utvrđivanje ekoloških ciljeva, a koji nisu utvrđeni niti postojećim Planom upravljanja vodnim područjima, niti novelom istog. Stoga smatramo da ovo brzanje sa donošenjem Programa nije dobro za opće stanje voda u Hrvatskoj jer bi moglo nepovratno utjecati na hidromorfološko stanje i postizanje ciljeva ODV-a.</p> <p>Primjerenost usvajanja Programa za razdoblje 2013. – 2017. sredinom 2015. godine Kako je opisano o Strateškoj studiji na više mjesta (str. 8, 10), ovaj Program dolazi</p>	<p>Odgovor 4. Odgovor na dio koji se odnosi na javnu raspravu PUVPa – S obzirom da se u primjedbama navodi da je PUVPa za razdoblje 2016-2021 u javnoj raspravi željeli bi samo informirati kako je Nacrt PUVPa objavljen na webu u svrhu u informiranja javnosti i zainteresirane javnosti u trajanju od 6 mjeseci, a na temelju odredbi članka 39. stavka 4. Zakona o vodama (Narodne novine, br. 153/2009, 63/2011, 130/2011, 56/2013 i 14/2014) te odredbi članka 8. i 9. Pravilnika o načinu konzultiranja i informiranja javnosti o nacrtu Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima (Narodne novine broj 48/2014) (link: http://www.mps.hr/UserDocsImages/VODE/2015/PLAN%20UPRAVLJANJA%20VODNIM%20PODRUCJIM)</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>nakon izrade i usvajanja Plana upravljanja vodnim područjima i Plana upravljanja rizicima od poplava. Iako je prepoznato kako potonji Plan još nije priređen, napominjemo kako je Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. trenutno također u postupku javne rasprave, a usvajanje se očekuje do kraja godine. Program se odnosi na razdoblje od 2013. do 2017. godine, a usvaja se tek u 2015. godini, što znači da je već pola programskog razdoblja prošlo. Legitimno je pitanje učinkovitosti i isplativosti usvajanja ovog Programa u ovome trenutku, znajući da će isti trebati revidirati kroz manje od pola godine kako bi bio usklađen s novelom Plana upravljanja vodnim područjima. Stoga smatramo učinkovitijim odgoditi usvajanje ovog Programa, te ga novelirati i usvojiti nakon usvajanja Plana upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021., a kako bi isti bili odmah i usklađeni.</p> <p>Program je naočigled usmjeren prvenstveno na projekte građenja vodnih građevina za obranu od poplava kao dio tradicionalnog koncepta obrane od poplava dok su suvremene metode potpuno zanemarene. To se najviše vidi iz činjenice da od ukupno 373 projekta zaštite od štetnog djelovanja voda, samo 11 (2,9%) ih se zove „revitalizacija“. Međutim, i sa takvim „revitalizacijama“ već imamo negativnih iskustava kao što su npr. bili projekti revitalizacije Vuke kod Laslova (gdje je riječni meandar pretvoren u ribnjak) ili projekt revitalizacije Aljmaškog rita (gdje su izmulljivanjem mrtvaje i njegovim odlaganjem u prirodne depresije uništena vrijedna močvarna staništa – zbog čije zaštite se projekt i radio). Kako je postojeći sustav obrane od poplava postao nedostatan u slučajevima ekstremnih vodostaja (koji su sve učestaliji u našim</p>	<p>A%202016-2021/informacija.pdf) javna rasprava koja se provodi sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i podzakonskih propisa donesenih na temelju ZZO (u trajanju od 30 dana te koja obuhvaća javno izlaganje i javni uvid), nije još u tijeku jer joj prethodi izrada Strateške studije utjecaja na okoliš a za istu smo u procesu odabira ovlaštenika.</p> <p>Na dio komentara o primjerenosti usvajanja Programa za razdoblje 2013-2017 sredinom 2015.godine odgovoreno je pod Odgovorom br. 1. , nadalje, Program gradnje dokument je koji s investicijskog aspekta planira aktivnosti smanjenja rizika od poplava. Svi radovi/zahvati vezani za zaštitu od štetnog djelovanja voda, sukladno uvjetima iz propisa, predmetom su studije utjecaja na okoliš ili/i ekološku mrežu, gdje se utvrđuju uvjeti/mjere ublažavanja. Ako se utvrde negativne posljedice novih zahvata one se rješavaju sukladno odredbama članka 4.7. Okvirne direktive o vodama u sklopu studije utjecaja zahvata na okoliš (u okviru članka 4. Okvirne direktive o vodama koja utvrđuje ciljeve zaštite okoliša, predviđena je odredba 4.7. koja određuje postupanje u slučajevima novih zahvata koji mogu imati značajan utjecaj na stanje vodnog tijela).</p> <p>Odgovor 5 Sama tehnička rješenja zaštite od štetnog djelovanja voda iz Programa, pripremaju se (ovisno o složenosti zahvata) sukladno poglavlju 9.1. Priprema projekata. Kroz dosadašnje aktivnosti Hrvatskih voda, definiran je i predložen niz građevinskih mjera (projekata) širom Republike Hrvatske kojima je cilj povećanje zaštite od štetnog djelovanja voda odnosno smanjenje poplavnih rizika (sadržane u Programu), koje predstavljaju polazišnu varijantu upravljanja</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>krajevima), trebalo bi se što više okrenuti prirodnoj obrani od poplava tj. korištenju poplavnih područja, revitalizaciji starih korita rijeka i puštanju vode u prirodne nizinske retencije. Iako se u Programu planiraju dodatne „retencije“, potpuno je nejasno što to točno znači pa molimo pojašnjenje. Korištenje usluga ekosustava u kontekstu obrane od poplava se uopće ne spominje, te se stoga Program smatra manjkavim. Kako je sada zamišljen, opet neće riješiti probleme sa poplavama koje imamo, pa predlažemo da se nasipima brane samo naselja i infrastruktura, a ostala područja trebaju služiti kao prirodna mjesta izlivanja (gdje god je to moguće), zbog čega će poplavni valovi biti niži i naselja će biti bolje branjena.</p>	<p>poplavnim rizicima na predmetnom slivu.</p> <p>Priprema novih projekata uključuje analizu zahtjeva Direktive o poplavama, uz korištenje karata opasnosti i karata rizika od poplava (izrađene tijekom 2014-2015 i prikazane u nacrtu Plana 2016.- 2021.), te prijedlog izbora najprikladnijeg rješenja smanjenja rizika od poplava na područjima na kojima je potrebno takve rizike smanjiti. Početna varijanta rješenja (iz Programa), valorizira se i dorađuje kroz niz aktualnih studija/projekata, a koje će, po eventualnom usvajanju boljih/prikladnijih rješenja, biti uvrštene u noveliranu listu projekata u Programu. Ovakva vrsta valorizacije je posebno zahtjevna jer promatra upravljanje rizicima od poplava u širem kontekstu, za razliku od dosadašnje prakse promatranja opasnosti od poplava. Novi pristup je određen Planom upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. S ovakvim novim pristupom odabira projekta već se započelo na razini riječnih slivova (započelo se na Kupi, Krapini, Bednji, Karašici-Vučici, Rječini i Donjoj Neretvi, uz planirani nastavak) gdje se valoriziraju tehnička rješenja uzimajući u obzir, pored građevinskih mjera i mjere prirodnog zadržavanja vode, zelene infrastrukture i sl. (negrađevinske mjere). Rješenja koja su odabrana analizom i negrađevinskih mjera će doprinijeti kvaliteti noveliranog Programa u 2017.</p> <p>U kontekstu ovog Programa, retencije su prirodne depresije rezervirane za zadržavanje velikih voda, čiji se kapacitet može povećati izgradnjom odgovarajućih vodnih građevina bilo da je riječ o preraspodjeli velikih protoka ili povećavanju samog volumena prirodne depresije. U Planu upravljanja vodnim područjima</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
			<p>2016. – 2021., retencije se tretiraju kao područja rezervirana za prihvat velikih voda. Potpuno se slažemo s tvrdnjom da se financijski zahtjevnim tehničkim rješenjima, kao što su npr. nasipi, trebaju braniti samo naselja, infrastruktura, te područja čijim bi se plavljenjem ugrozilo dobro stanje okoliša (deponije i slično).</p> <p>Za revitalizacije, vidjeti odgovor pod 6.</p> <p>Odgovor 6. Na revitalizacije se referira u poglavlju 8.1.1. („Puna usklađenost Programa, sa strateškim opredjeljenjima u upravljanju vodama može se očekivati tek po usklađenju Programa sa prvim Planom upravljanja poplavnim rizicima, kada će se struktura ulaganja u sustave (razvojna ulaganja; rekonstrukcija; revitalizacije) kao i redovito održavanje sustava u potpunosti uskladiti sa potrebama u cilju preventivnog djelovanja na poplavama ugroženom području a i cijelom priljevnom području.“), te u poglavlju 8.1.2. („Za projekte revitalizacije aktivnosti se usmjeravaju na pripremu i nominaciju projekata za financiranje odgovarajućim EU fondovima. Priprema i realizacija takvih projekata se odvija kroz pozive fondova za nominaciju projekta. Opseg, uvjete i dinamiku nije moguće predvidjeti, ali će se aktivno uključiti u njihovu pripremu. Takvim pristupom se nastavlja dosadašnja praksa i suradnja sa zemljama u regiji.“).</p> <p>Prepoznavanje projekata revitalizacije bitno će se povećati nakon utvrđivanja stanja, odnosno potencijala na znatno promijenjenim vodnim tijelima, kada će se identificirati preostala vodna tijela s nezadovoljavajućim hidromorfološkim stanjem na kojima će se provesti mjere revitalizacije. Plan</p>
		<p>U tablici projekata se spominju projekti revitalizacije, ali u samom tekstu uopće ne. Nužno je pojasniti u tekstu Programa što se misli pod tim projektima revitalizacije.</p>	

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
			<p>upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. predviđa intenzivna biološka istraživanja vezana uz hidromorfološko opterećenje koja bi se odvijala u razdoblju 2016. – 2018., a čiji će se rezultati koristiti za definiranje programa mjera unaprjeđenja hidromorfološkog stanja za razdoblje 2021-2027.</p> <p>Projekti revitalizacije, trenutno predviđeni u Programu (obnavljanje rukavaca, korita, područja uz i sl.), kao i ostali projekti, prolaze postupak prihvatanja kroz studije utjecaja na okoliš i/ili prirodu.</p>
		<p>Strateška procjena utjecaja na okoliš ovog Programa spominje da postoji potreba određivanja ekološkog minimuma (na str. 271) i ekološki prihvatljivog protoka (na str. 259), dok se u tekstu Programa to nigdje ne navodi, te se smatra nužnim pojasniti točno što je ekološki prihvatljiv protok, a što ekološki minimum i kada ih je nužno odrediti i primijeniti. Nadalje, u Tablici 11.1. Programa se spominje biološki minimum, ali se nigdje drugdje u Programu pojam ne definira pa se postavlja pitanje odnosa između biološkog minimuma, ekološki prihvatljivog protoka i ekološkog minimuma, jer se sva tri izraza spominju u ova dva dokumenta</p>	<p>Odgovor 7.</p> <p>Navodi u Tablici 11.1. odnose se na Smjernice za mjere zaštite prirode iz Uredbe o proglašenju ekološke mreže (N109/07), koja više nije na snazi. Inače predmetno poglavlje 11.2.4. Smjernice za mjere zaštite, u potpunosti se usklađuje s aktualnim propisima zaštite okoliša i prirode (Zahtjevi strateške procjene koji utječu na provedbu Programa (ugrađeno u Nacr 2. Programa)).U Strateškoj studiji provedlo se usklađivanje naziva, odnosno koristi se isključivo naziv ekološki prihvatljiv protok, koji se utvrđuje kako bi se za planirane zahvate koji mogu utjecati na ekološke uvjete u vodotoku osiguralo ekološki najprihvatljivije rješenje.</p>
		<p>Plan da se lista predloženih projekata nadopunjuje svake dvije godine i značajno mijenja svakih pet godina (str. 63), te da izmjene Programa nastale kao posljedica novelacije liste projekata (svake 2 godine) ne podliježu novoj SPUO, a niti javnoj raspravi, smatra se vrlo štetnim i netransparentnim. Dapače, takav plan je trenutno u suprotnosti sa važećom zakonskom regulativom koji ne predviđa iznimke od propisane procedure. Takva praksa može dovesti do lošeg upravljanja, pogoršanja stanja voda, te značajne štete za prirodne vrijednosti zbog kumulativnog utjecaja koji se može procijeniti samo tijekom SPUO.</p>	<p>Odgovor 8.</p> <p>Pogledati Odgovor 5.</p> <p>A pod izmjenama se ne podrazumijeva izmjena svrhe projekta (uvijek je riječ o projektima koji na određenom području smanjuju rizik od poplava), već je riječ o novijim/prikladnijim tehničkim rješenjima kojima pružaju istu razinu zaštite od poplava što je stručna i tehnička odgovornost Hrvatskih voda. Dakle riječ je izmjenama tehničkih rješenja koja se bolje prilagođavaju zahtjevima Okvirne direktive o vodama,</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>Višegodišnji program je u izravnoj suprotnosti sa direktivama Europske unije (osobito onima vezanim za zaštitu voda, staništa, ptica i drugih životinjskih vrsta). Većinu projekata uopće nije moguće provesti jer neće moći proći postupak Studije utjecaja na okoliš i procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu. Indikativno je kako se u Programu nigdje ne spominje mogućnost da neke od planiranih projekata neće biti moguće provesti zbog utjecaja na ekološku mrežu, ili da će se morati provesti kompenzacijske mjere koje također sa sobom nose znatne financijske troškove koji trenutno uopće nisu uključeni u financijske procjene troškova provedbe.</p> <p><u>SPU nije prepoznala zakonodavnu neusklađenost predloženog programa s:</u></p> <p>a) prostorno-planskom dokumentacijom: SPU navodi kako se odnos Programa prema prostorno-planskoj dokumentaciji razmatra na razini županijskih prostornih planova dok se „niža razina prostornih planova (gradova i općina) smatra, sukladno mjerodavnoj zakonskoj regulativi Republike Hrvatske, usklađenima sa županijskim planovima“ (str. 65). Međutim, Zakon o prostornom uređenju RH (NN 153/13) u članku 62 navodi kako se „Prostornim planom lokalne razine užega područja mogu propisati stroži kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi od onih propisanih prostornim planom lokalne razine širega područja te se njime ne moraju planirati sve namjene prostora određene prostornim planom širega područja kao mogućnost, ako takvih ima“. Iz ovoga proizlazi kako se ne može zaključiti da su svi projekti planirani ovim Programom, a koji su u županijskim prostornim planovima, automatski i u prostornim planovima nižeg reda, zbog čega je potrebno provesti dodatnu ocjenu prostorno - planske usklađenosti aktivnosti Programa.</p> <p>Također, treba uzeti u obzir da je u tijeku izrada Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske i da je za navedenu strategiju pokrenut postupak Strateške procjene utjecaja. Iz predmetne Strateške studije nije uopće vidljivo na koji način je ona usklađena sa Strategijom prostornog razvoja i rezultatima Strateške procjene utjecaja na okoliš nad</p>	<p>odnosno Direktive o poplavama. Dodatno, Poglavlje 7. je već izmijenjeno/prilagođeno zbog vremenskog preklapanja aktivnosti vezanih uz donošenje Programa.</p> <p>Odgovor 9.</p> <p>Projektna rješenja (zahvati) smanjenja rizika od poplava prolaze postupak Studije utjecaja na okoliš i procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu, kada će se utvrditi njihov utjecaj na okoliš. Mogućnost ili nemogućnost njihove provedbe utvrđuje se posebnim postupkom.</p> <p>Eventualne negativne posljedice novih zahvata na vodno tijelo rješavaju se sukladno odredbama članka 4.7. Okvirne direktive o vodama (vidjeti i Odgovor 4).</p> <p>Odgovor 10.</p> <p>U pojedinačnim postupcima za svaki zahvat (nakon njegove razrade, sukladno odredbi citiranoj iz Zakona Zakon o prostornom uređenju RH) treba se provjeriti njegova usklađenost sa prostornim planom nižeg reda. Tekst vezan uz županijske prostorne planove je doraden u ovom smislu.</p> <p>U vrijeme izrade Programa i ove Strateške studije donesena je samo Odluka o Izmjenama i dopunama Strategije prostornog uređenja (14. lipnja 2013. godine), a kako nova strategija nije završena niti usvojena ona ne može biti mjerodavna za ovaj postupak</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		istom te samim time i promijenjenim konceptom prostornog planiranja koji se predviđa donošenjem Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske.	
		b) podlogama iz energetskeg sektora: osim Strategije energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2020. godine kao jednu od osnova ovog Programa potrebno je uključiti i Nacionalni Akcijski Plan za Obnovljive Izvore Energije do 2020. godine (stranica 77).	Odgovor 11. NAP za OIE nije mjerodavan za ovu SPUO
		c) Okvirnom direktivom o vodama i, posljedično, Zakonom o vodama: Strateška studija navodi kako „izvedbom pojedinih planiranih projekata može doći do degradacije hidromorfološkog stanja na određenom broju vodnih tijela čime će se narušiti ocjena ekološkog stanja tih vodnih tijela te će ta vodna tijela postati kandidati za jako izmijenjena vodna tijela.“ Članak 4.7 Okvirne direktive o vodama, koji je transponiran člankom 54a. u hrvatski Zakon o vodama (NN 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14), jasno propisuje uvjete pod kojima može doći do odstupanja od postizanja ciljeva zaštite voda, a koji uključuju, među ostalim, i jasnu elaboraciju tih promjena u Planu upravljanja vodnim područjima, te utvrđivanje prevladavajućeg javnog interesa takvih promjena. U tom smislu pojedine aktivnosti Programa krše Okvirnu Direktivu o Vodama i Zakon o vodama, te je iste potrebno ukloniti s liste planiranih aktivnosti, odnosno jasno i nedvosmisleno propisati proceduru za daljnju ocjenu njihove prihvatljivosti.	Odgovor 12. U ocjeni stanja voda, zaštita od štetnog djelovanja voda prepoznata je kao hidromorfološko opterećenje, te se stoga za sve nove zahvate očekuje provođenje analize utjecaja zahvata na vodno tijelo i na poplavno područje prema članku 4.7. Okvirne direktive o vodama u sklopu studije utjecaja zahvata na okoliš (u okviru članka 4. Okvirne direktive o vodama koja utvrđuje ciljeve zaštite okoliša, predviđena je odredba 4.7. koja određuje postupanje u slučajevima novih zahvata koji mogu imati značajan utjecaj na stanje vodnog tijela, kao i uvjete pod kojima je dopušteno odstupanje od postizanja ciljeva zaštite voda). Dakle takvi zahvati ne krše Okvirnu direktivu već pokreću postupak predviđen člankom 4.7. Nakon provedenog postupka trajno odstupanje od dobrog stanja vodnog tijela (jako izmijenjena vodna tijela) se akceptira Planom upravljanja vodnih područja prenošenjem obrazloženja iz postupka predviđenog člankom 4.7.

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p><u>SPU također nije prepoznala nedostatne tehničke dijelove predloženog Višegodišnjeg programa gradnje vodnih građevina:</u></p> <p>a) Neadekvatna prioritizacija aktivnosti: Iz opisa metode razvrstavanja aktivnosti Programa na prioritetne liste (str. 34.) može se zaključiti da se sve aktivnosti nalaze u nekoj prioritetnoj skupini i biti će realizirane sukladno financijskim mogućnostima, odnosno da niti jedna od planiranih aktivnosti nije odbačena zbog značajnog utjecaja na okoliš. Napominjemo, međutim, da je upravo svrha SPU da procijeni prihvatljivost planiranih aktivnosti, nakon čega bi se trebala raditi prioritizacija razvoja projekata.</p> <p>b) Neprimjereno planiranje izmjena i dopuna: SPU navodi kako „Izmjene Programa nastale kao posljedice novelacija liste projekata (svake 2 godine), ne podliježu Strateškoj procjeni utjecaja na okoliš“, što smatramo apsolutno neprihvatljivim i protuzakonomit budući se time onemogućuje adekvatna procjena njihova utjecaja, prvenstveno kumulativnog, kao i sudjelovanje javnosti, zbog čega cijeli postupak postaje netransparentan i generator sveopće korupcije.</p> <p>Također, napominjemo kako je trenutno na javnoj raspravi Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021., čije usvajanje se očekuje do kraja godine, a zbog čega će ovaj Program biti potrebno ponovno izrađivati već kroz par mjeseci. Stoga ponavljamo prijedlog da se sa usvajanjem ovog Programa pričekava do usvajanja Plana</p>	<p>Odgovor 13.</p> <p>Programom su predviđene aktivnosti čijom realizacijom se povećava razina zaštite od poplava na nedovoljno šticećenim područjima na kojima se mogu očekivati velike materijalne štete, ljudske žrtve i štetan utjecaj poplava na okoliš i ljudsko zdravlje, u pravilu na područjima nedovoljno šticećenih gradova i većih naselja (sve imaju takvu karakteristiku), odnosno područjima neprihvatljivog rizika od poplava. Dakle svi projekti (aktivnosti) imaju navedeno za cilj, a njihov prioritet je procijenjen temeljem utvrđenih kriterija koji procjenjuju značaj, karakter, utjecaj projekta na ljude, imovinu i okoliš te stupanj spremnosti za izvođenje. Prijedlog projekata je dodatno provjeren u odnosu na rezultate Prethodne procjene rizika od poplava. Razlozi za razvrstavanje projekata u dvije prioritetne skupine u Programu su brojna ograničenja radi dostupnosti, kao i pouzdanosti dijela podataka i procjena korištenih prilikom određivanja prioritetnih projekata, zbog kojih se može govoriti samo o načelnom redu prvenstva projekata na prioritetnoj listi (projekti/aktivnosti u obje prioritetne skupine su potrebni, uz eventualna unaprjeđenja/tehnička rješenja koja se valoriziraju kroz gore opisanu studijsku/projektnu dokumentaciju).</p> <p>Odgovor 14.</p> <p>Vidjeti odgovore pod 1, 4, 5 i 8.</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021., radi učinkovitosti i ekonomičnosti postupka.</p> <p>c) Isključivanje značajnih vodnih građevina: Prilikom navođenja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina (str. 33), nedostaju „brane“, koje se, sukladno članku 22 Zakona o vodama (NN 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14) smatraju istima, te ih je potrebno uvrstiti u Program.</p> <p>Nadalje, navodi se nejasnoća „uključenja i izgradnje hidroenergetskih građevina“ u Program (str. 23), a budući izgradnja akumulacija ima značajan utjecaj na okoliš i prirodu, kako samostalno tako i u kumulativnom utjecaju s ostalim intervencijama na vodnim tijelima, potrebno je jasno i nedvojbeno iste uzeti u obzir u ovom Programu</p> <p>Neadekvatno procijenjen utjecaj na okoliš: iz sadržaja SPU vidljivo je kako je procjena eventualnog utjecaja na okoliš / prirodu rađena samo za aktivnosti unutar ekološke mreže, dok područja izvan nje uopće nisu razmatrana. Iako takva procjena mora biti dio procjene utjecaja na okoliš, napominjemo kako je cilj Strateške procjene utjecaja na okoliš sagledati možebitne utjecaje na cjelokupni okoliš, a ne samo dijelove prirode obuhvaćene ekološkom mrežom. U tom smislu ova je Strateška studija nepotpuna jer ne sagledava cjelokupni mogući utjecaj na okoliš.</p> <p>Neprocijenjeni kumulativni utjecaj: zaključak o međusobnoj kompatibilnosti ciljeva SPU i njihovim međusobno pozitivnim ili neutralnim vezama (str. 138) je neprimjeren, budući je u nekoliko navrata u SPU rečeno kako će se utjecaji aktivnosti procjenjivati individualnim procjenama utjecaja na okoliš (str.166). Kako utjecaji pojedinih aktivnosti nisu poznati, tada nije moguće stručno i utemeljeno ocijeniti njihov kumulativni učinak, što ujedno smatramo i značajnim nedostatkom ove strateške studije, a što je potrebno korigirati.</p>	<p>Odgovor 15.</p> <p>Dopunjena je rečenica na 33 str. Strateške studije koja se odnosi na „brane“. U Programu je isto već prethodno uvršteno.</p> <p>Druga se primjedba vezana uz hidroenergetske građevine odnosi na komentare pristigle u okviru postupaka "scopinga" i izrađivači Programa i SPUO ne mogu se na to očitovati jer to nije predmet postupka.</p> <p>Akumulacije su dosljedno analizirane i njihov utjecaj razrađen kroz cijelu SPUO.</p> <p>Odgovor 16.</p> <p>Izrada Glavne ocjene prihvatljivosti predmetnog Programa za ekološku mrežu obvezni je sadržaj Strateške studije. Kroz poglavlja 1 – 9 Strateške studije obrađeni su utjecaji na cjelokupni okoliš, odnosno na sastavnice okoliša na strateškoj razini, a u poglavlju 10 na ekološku mrežu.</p> <p>Odgovor 17</p> <p>U SPUO je prepoznato po sastavnicama okoliša koji su mogući kumulativni utjecaji provedbe Programa (poglavlje 6.2), o kojima će se trebati voditi računa kroz postupke SUO po pojedinim zahvatima. Zaključci o međudnosima pojedinih strateških ciljeva iz Programa pri tome su samo jedan od elemenata ekspertne procjene. Prihvaća se i provedena je dopuna SPUO u prikazu mjera zaštite okoliša (poglavlje 8), gdje su za pojedine vrste zahvata dopunjeni uvjeti analize kumulativnih utjecaja u postupcima PUO.</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>Neprimjerena ocjena utjecaja retencije: SPUO navodi kako retencije imaju „neutralan“ (str. 136) utjecaj na okoliš, no to nije nužno točno, budući neki projekti predviđaju značajne infrastrukturne intervencije u okoliš kako bi se formirale retencije. Stoga je i ovim projektima potrebno pristupiti individualno prilikom procjene prihvatljivosti, a nikako generalizirati njihov utjecaj. Također, u SPU se navodi i da retencije „nemaju negativnih“ (str. 202) utjecaja na okoliš, no ova karakterizacija nije jednoznačna prethodnoj, pa bi bilo poželjno da konzultanti usuglase različite stavove prije dovršetka Strateške studije.</p>	<p>Odgovor 18. Retencije su posebno obrađene u SPUO kao zahvati, a aspekti utjecaja na okoliš detaljno su obrađeni u točki 8, tablica 8.5 (mjere sprječavanja i mjere ublažavanja), te dalje u nastavku gdje se navode elementi procjene utjecaja na okoliš koji su važni za pojedinačne takve zahvate. Konstatacija na str. 136. SPUO se ispravlja sukladno primjedbi, na način razlikovanja prirodnih retencija i retencija kao zahvata (koje se dalje obrađuju u SPUO). Na strani 202. obrađuju se revitalizacije.</p>
		<p>Neadekvatna osnova za definiranje ciljeva: SPU navodi za cilj da „svi korisnici akumulacija imaju utvrđene uvjete postizanja dobrog ekološkog stanja“ (str.188). Međutim, ekološko stanje vodnih tijela treba se tek odrediti u Hrvatskoj, tako da je ovakav cilj neprimjenjiv jer osnova za definiciju tih uvjeta ne postoji.</p>	<p>Odgovor 19. Primjedba se vjerojatno odnosi na tekst na str.177 a ne na str.188. SPUO. Navedeno se odnosi na indikator a ne na cilj, te kako se indikatorima provjerava ispunjenje cilja, s tim indikatorom povezani cilj biti će između ostalog postignut kada će „svi korisnici akumulacija imati utvrđene uvjete...“, što je u suglasnosti s PUVP za iduće razdoblje.</p>
		<p>Ignoriranje najboljih praksi: SPU navodi „održavanje biološkog minimuma prilikom upotrebe vode za navodnjavanje iz višenamjenskih vodnih tijela“ ključnim pitanjem (str. 23). Međutim, biološki minimum nije okolišno prihvatljiva praksa budući se njime održava ujednačen minimalni protok tijekom cijele godine, koji u obzir ne uzima varijacije prirodnog toka, a koje su značajne za održavanje i riječne morfologije i ekosustava. Umjesto biološkog protoka potrebno je osigurati održavanje ekološki prihvatljivog protoka, koji je prepoznat kao dobra praksa i od strane Europske Komisije (Smjernice br. 31: Ekološki prihvatljiv protok u provedbi Okvirne Direktive o Vodama).</p>	<p>Odgovor 20. U SPUO je samo dosljedno prenesen komentar iz postupka "scopinga" (vidjeti poglavlje 12., preuzeto iz mišljenja Ministarstva poljoprivrede, Uprava za ribarstvo, pod Rb. 6). U SPUO se kao i u Programu koristi izraz ekološki prihvatljiv protok.</p>
		<p>Neadekvatno definirane mjere ublažavanja: jedine mjere koje su ovom SPU propisane odnose se na aktivnosti planirane u ekološkoj mreži, no i tu su dvosmislene. Naime, na stranici 259. kao jedna od mjera navodi se osiguranje „ekološki prihvatljivog protoka“, dok se na stranici 271. preporuča „ekološki minimum“. Ova dva pojma nisu istoznačna – štoviše, ekološki minimum nije prepoznata mjera ublažavanja – pa se postavlja pitanje da li izrađivači SPU opće razumiju ovu tematiku.</p>	<p>Odgovor 21. U SPUO se od točke 1 do 9 obrađuju svi aspekti okoliša, a u točki 10 ekološka mreža. Mjere za sve aspekte okoliša po svim vrstama zahvata raspisane su u poglavlju 8. Ekološki minimum se u cijeloj SPOU pojavljuje samo na jednom mjestu u poglavlju 10 i on se zamjenjuje ispravnim pojmom ekološki prihvatljiv protok.</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>Upitnost utemeljenosti nekih zaključaka: zaključak kako se „provedbom potrebnih mjera utjecaji Programom predviđenih građevina na okoliš i prirodu mogu značajno smanjiti i gotovo svi dovesti do razine zanemarivih utjecaja“ (str. 182) je neutemeljen i potpuno lažan, budući je u SPU u nekoliko navrata rečeno kako će se utjecaji aktivnosti procjenjivati individualnim procjenama utjecaja na okoliš (str. 166). U tom je smislu nemoguće zaključiti da će svi utjecaji svih planiranih aktivnosti moći biti ublaženi do razine prihvatljivosti, kao i s tim povezani zaključak da varijantna rješenja nije potrebno razmatrati. Što također smatramo značajnim nedostatkom strateške studije koji je potrebno korigirati.</p>	<p>Odgovor 22. Zaključak koji se citira pripada poglavlju 7.3 „Obrazloženje izabrane varijante“, a ne zaključcima SPUO. Također, zaključak nije izričiti, jer ne tvrdi da će se svi utjecaji smanjiti i dovesti do razine zanemarivih utjecaja.</p>
		<p>Upitnost relevantnosti korištenih referenci: prema dostupnim informacijama u SPU nemoguće je procijeniti da li će provedba Programa uistinu imati pozitivan učinak na hidromorfološko stanje vodotoka, budući da konkretne mjere „najbolje prakse i ekološkog inženjerstva“ nigdje nisu navedene (str. 133). Referenca je dana na dokument “Smjernice za okolišno prihvatljivo reguliranje i uređenje vodotoka“, kojeg su za Hrvatske Vode priredili Elektroprojekt, Oikon, i VPB u 2014. godini, no kako isti nije javno dostupan niti je prošao javnu raspravu, nemoguće ga je prihvatiti kao referentnog i relevantnog u smislu ekološke prihvatljivosti.</p>	<p>Odgovor 23. U SPUO je u popisu referenci zamijenjena navedena referenca s referencama koje su korištene kod izrade navedenih "Smjernica", dok se u tekstu navedenu referencu koristi uz napomenu "kao npr."</p>
2.	<p>Pan, udruga za zaštitu okoliša i prirode Struga 1 47000 Karlovac</p> <p>WWF Adria Kranjčevićeva 5 10000 Zagreb</p> <p>Udruga za zaštitu prirode i okoliša ZELENI OSIJEK Opatijska 26 f 31000 Osijek</p> <p>ZEO Nobilis A. Schulteissa 19, 40000 Čakovec</p>	<p>Nigdje se ne spominje opsežan regulacijski projekt uređenja plovnog puta rijekom Savom, zajedno sa kanalom Dunav –Sava, a smatra se da to mora biti dio ovog dokumenta, kao i SPUO.</p>	<p>Odgovor 24. Program isključivo obrađuje projekte zaštite od štetnog djelovanja voda prema usvojenim konceptima obrane od poplava. Ukoliko Hrvatske vode nisu investitor (ili se ne projekt ne financira kroz Program), njegova realizacija nije predmet Programa. Ukoliko navedeni projekt mijenja koncept/rješenje obrane od poplava, a osiguraju se sredstva za njegovu realizaciju, izmijenjeni, prethodno neophodno prihvaćeni koncept, će se uvrstiti u Program prema procedurama predviđenim u Poglavlju 7. Izmjene i dopune Programa.</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
3.	Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode Gundulićeva 19a 31000 Osijek	Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije i njegova provedba svjedoče o potpuno pogrešnom konceptu gospodarenja vodama na području Republike Hrvatske. Što se tiče obrane od poplava, niti desetine akumulacija niti tisuće obaloutvrda i nasipa niti 7.248 km melioracijskih kanala I. i II. reda nisu spriječile štetne poplave (2010., 2012., 2014.), gubitak ljudskih života i materijalne štete na imovini ljudi. Jedinu iznimku predstavljaju sustav obrane od poplava na području Odranskog, Lonjskog i Mokrog polja te Kopačkog rita gdje se poplavne vode neometano mogu izljevati u poplavno područje. Također, redovito održavanje postavljenog sustava obrane od poplava od poreznih obveznika zahtijeva 915 mil. kuna godišnje, a njegova sanacija i rekonstrukcija te planirana dogradnja dodatnih 10,8 milijardi kuna. Program je zastarjeli, skup, ekonomski i ekološki štetan te ga u cijelosti treba odbaciti i izraditi potpuno novi koji će se temeljiti na realnim potrebama, modernim metodama upravljanja vodama, ekonomičnosti i principu pametne upotrebe prirodnih resursa.	Odgovor 25. Vidjeti prethodno odgovorene primjedbe (1., 4., 5., 6. i 8.)
		Što se tiče utjecaja na biološku raznolikost, ekološke procese i prirodne vrijednosti Hrvatske, Višegodišnji program gradnje vodnih građevina sa navedenih 444 projekta raspoređenih na svim bitnijim vodotocima u Hrvatskoj i njihovom provedbom će doprinijeti daljnjem uništavanju biološke raznolikosti Hrvatske	Odgovor 26. Projekti/zahvati su raspoređeni s ciljem povećavanja razine zaštite od poplava na nedovoljno šticećenim područjima na kojima se mogu očekivati velike materijalne štete, ljudske žrtve i štetan utjecaj poplava na okoliš i ljudsko zdravlje, u pravilu na područjima nedovoljno šticećenih gradova i većih naselja, odnosno na područjima s neprihvatljivim rizicima od poplava. Realizacija projekata iz Programa, podrazumijeva provedbu mjera definiranih u postupku procjene studije utjecaja na okoliš i/ili prirodu, odnosno ekološku mrežu koji imaju za cilj smanjenje eventualnih negativnih utjecaja projekata na okoliš i ekološku mrežu. Cijeli postupak je dodatno osnažen provedbom ove strateške procjene u sklopu koje su nadležna tijela propisala mjere koje se ugrađuju u Program.

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>SPU zaključuje da „provedba predmetnog programa neće imati značajan utjecaj na području ekološke mreže pod uvjetom da se slijede smjernice i primjene mjera ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu.“ Navedeni zaključak je, naravno, najobičnija laž! Stoga pozivamo konzultante koji su izrađivali SPU da nam npr. daju samo jedan primjer iz cjelokupne svjetske literature i prakse koji dokazuje da izgradnja akumulacije na vodotoku nije u potpunosti promijenila postojeće ekološke uvjete, hranidbene lance, biljne i životinjske zajednice, kako na uzvodnom dijelu akumulacije (u kojem je vodotok potopljen) tako i na nizvodnom dijelu akumulacije (u kojem su hidrološki uvjeti potpuno uvjetovani radom akumulacije).</p>	<p>Odgovor 27. Glavnom ocjenom sagledavani su utjecaji na ekološku mrežu na strateškoj razini s fokusom na prepoznavanje onih projekata koji kumulativno mogu predstavljati najveći pritisak (imati značajan utjecaj) na područja ekološke mreže i time dovesti do ugrožavanja ciljeva očuvanja i cjelovitosti tih područja. Navedenim se ne isključuje mogućnost da bi ti ili ostali zahvati potencijalno mogli imati utjecaja na ekološku mrežu, no oni će se utvrditi na projektnoj razini, kad će biti poznate tehničke karakteristike pojedinih zahvata, kao i njihove lokacije. Navedeno je i istaknuto u zaključku Glavne ocjene. U nastavku iznosimo zaključak Glavne ocjene u cijelosti: <i>„Temeljem provedene analize, smatra se da provedba predmetnog programa neće imati značajan utjecaj na područja ekološke mreže pod uvjetom da se slijede smjernice i primjene mjere ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu predložene ovom Glavnom ocjenom, te da se tijekom daljnjih postupaka procjene utjecaja na okoliš i prihvatljivosti za ekološku mrežu pojedinih zahvata postupi sukladno propisima i primjene mjere ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu i mjere zaštite okoliša propisane na projektnoj razini. Zbog karaktera Višegodišnjeg Programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje 2013.- 2017., konačni zaključci o prihvatljivosti pojedinih zahvata sadržanih u programu će se morati dati na projektnoj razini u odgovarajućim postupcima čiji rezultati nisu ni u kakvoj mjeri prejudicirani zaključcima ove strateške procjene. Tijekom detaljnijeg projektiranja pojedinih zahvata</i></p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>Zaključno, smatramo da je SPU potpuno nekvalitetan dokument koji se temelji na nedostatnoj analizi i procjeni utjecaja na okoliš i ekološku mrežu, potpuno lažnim i netočnim zaključcima, i koji ne zadovoljava niti minimalne standarde za dokumente ovog tipa. Stoga tražimo da se ova Strateška procjena utjecaja na okoliš višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje 2013-2017. odbaci kao neprihvatljiva, jednako kao i Višegodišnji program gradnje vodnih građevina za razdoblje 2013-2017.</p>	<p><i>potrebno je maksimalno primijeniti principe ekološki prihvatljivih sustava zaštite od poplava na način da se rijekama maksimalno da prostora za prirodno plavljenje, očuva povezanost sustava vodotoka, uzme u obzir i krajobrazna vrijednost vodnih tijela, očekivano kretanje velikih voda, sigurnost metoda zaštite od poplava i dr.“</i></p> <p>Odgovor 28. Na temelju članka 72. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/2013 i 153/2013), a u skladu s člankom 13. stavak 3. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš (Narodne novine, broj 64/2008), nakon provedenog postupka u skladu s odredbama Uredbe Savjetodavno stručno Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017., nositelja programa Ministarstva poljoprivrede, je na svojoj 2. sjednici održanoj dana 13. ožujka 2015. godine u Zagrebu donijelo MIŠLJENJE da je Strateška studija o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje 2013.-2017. cjelovita i stručno utemeljena. S obzirom da je Povjerenstvo imenovano s članovima navedenim na Popisu osoba koje se mogu imenovati za članove i zamjenike povjerenstva u postupcima strateške procjene, procjene utjecaja zahvata na okoliš i utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša donijelo navedeno Mišljenje i s obzirom da je MP kao nositelj postupka ispoštovalo sve obveze prema zakonodavnim propisima zaštite okoliša ne prihvaćamo navedeni komentar i smatramo</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
			kako nije adekvatno argumentiran. Također napominjemo kako je javnost i zainteresirana javnost bila uključena od početka u izradu strateške studije (odluka o početku izrade studije, određivanje sadržaja studije, javni uvid i javno izlaganje strateške studije i Programa) te su sve primjedbe, mišljenja adekvatno uvrštene ili obrazložene kroz dokumente.
4.	<p style="text-align: center;">Varaždinska županija Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo Franjevački trg 7 42000 Varaždin</p>	<p>Vežano uz gradnju regulacijskih i zaštitnih građevina, u dijelu Strateške studije koji obrađuje odnos Višegodišnjeg programa s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama (točka 3.) nije jasno vidljiv odnos svih projekata (predviđenih vodnih građevina) i prostornih planova županija tj. nije vidljivo da li su ti projekti i na koji način zastupljeni u prostornim planovima, te da li će za njihovu realizaciju biti potrebne prethodne intervencije u prostorne planove (primjerice: Varaždinska županija spominje se u tablici 34. - list 73. Strateške studije, i to samo za akumulaciju Presečno s pratećim građevinama, dok za sve ostale projekte / građevine / zahvate koji se Višegodišnjim programom planiraju na području Varaždinske županije taj odnos nije naveden. U Strateškoj studiji se također navodi da će „provedba postupaka izmjena i dopuna županijskih prostornih planova ovisiti od slučaja do slučaja, o čemu će se odlučivati nakon što se rješenja zahvata iz Programa u projektnoj dokumentaciji pripreme na razini koja je potrebna za ishođenje lokacijskih dozvola“. Smatramo da se o izmjeni prostornih planova treba odlučivati ranije, a ne tek nakon pripreme projektne dokumentacije, a s obzirom na propisanu proceduru izmjena i dopuna prostornih planova koja je dugotrajna i uključenje javnosti kroz javne rasprave, a što može utjecati na dinamiku za realizaciju pojedinih projekata / zahvata predviđenu Višegodišnjim programom. S druge strane projektna dokumentacija mora se izrađivati sukladno prostornom planu.</p>	<p>Odgovor 29.</p> <p>U poglavlju 9.3. Programa navedeno: „O usklađenosti sa prostorno-planskom dokumentacijom (planove donose lokalne zajednice) potrebno je raspraviti prilikom definiranja projekta i/ili projektnih cjelina, a pratiti i ocjenjivati ih tijekom njihove provedbe“, kao i u poglavlju 9.6. gdje se pod rizicima i mogućim prijepornim aspektima prepoznaje i Usklađenost projektnih rješenja sa prostorno-planskom dokumentacijom, gdje se navodi kako je priprema projekata dug proces koji proističe ili se postupno usklađuje sa prostorno-planskom dokumentacijom, te da na smanjenju rizika neusklađenja doprinosi strateška procjena dokumenta i prateće javne rasprave.</p> <p>Odgovor na drugi dio primjedbe je identičan kao i na raniju primjedbu vezanu uz točku 3: Zakon o prostornom uređenju RH (NN 153/13) u članku 62 navodi kako se „Prostornim planom lokalne razine užega područja mogu propisati stroži kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi od onih propisanih prostornim planom lokalne razine širega područja te se njime ne moraju planirati sve namjene prostora određene prostornim planom širega područja kao mogućnost, ako takvih ima“. Iz ovoga proizlazi kako se ne može zaključiti da su svi projekti planirani ovim Programom, a koji su u županijskim prostornim</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
			planovima, automatski i u prostornim planovima nižeg reda. Međutim, navedeno je koji u Programu planirani zahvati nisu izrijekom navedeni u županijskim PP, ali bez uvida u njihova projektna rješenja nije moguće detaljnije se odrediti u smislu potrebnih procedura.
		Bilo bi svrhovito da se Strateškom studijom daju odgovarajuće smjernice / preporuke / mjere za prostorno planiranje na pojedinoj razini (državnoj, županijskoj i lokalnoj), kako bi se kod izrade prostornih planova, odnosno njihovih izmjena i dopuna, osiguralo odgovarajuće planiranje Višegodišnjim programom predviđenih zahvata / vodnih građevina. To se osobito odnosi na državnu razinu, s obzirom da su građevine / zahvati predviđeni Programom uglavnom građevine od interesa za RH (prema posebnoj Uredbi – NN br. 31/14), a izrada Državnog plana prostornog razvoja je upravo u pripremi – stoga bi moglo biti vrlo korisno i svrhovito u cijeli postupak uključiti i Hrvatski zavod za prostorni razvoj (koji izrađuje Državni plan prostornog razvoja), a po potrebi i županijske zavode.	Odgovor 30. SPUO se prema prostornom planiranju odredio u poglavlju 3, i prema važećoj Strategiji i Programu prostornog uređenja RH. Zakonska regulativa iz područja prostornog planiranja, kao i zakonska regulativa iz područja voda usklađena je sa regulativom EU, pa tako i s Direktivom o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima (2007/60/EZ), koja uključuje i načela i smjernice za prostorno planiranje.
5.	Ministarstvo poljoprivrede Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije Ulica grada Vukovara 78 10000 Zagreb	Poglavlje - Stanje okoliša za sve sastavnice okoliša 4.1.4. za Tlo (str.102) dopuniti na način: .. „nije u RH normativno uspostavljen jedinstveni sustav zaštite tla“ tj. <i>identifikacije onečišćenih i potencijalno onečišćenih lokaliteta.</i> „Uspostavljena je nužna normativna regulativa zaštite tla, tj. poljoprivrednog zemljišta, Zakonom o poljoprivrednom zemljištu, (NN br. 39/13 i 48/15), kao i sustavno praćenje kakvoće tla prema Pravilniku o metodologiji praćenja stanja poljoprivrednog (NN br. 43/2014) zemljišta, koje operativno nije uspostavljeno. Pod legislativa dodati izmjene i dopune Zakona o poljoprivrednom zemljištu (NN br. 39/13 i 48/15).	Odgovor 31. Tražene izmjene i dopune su provedene kroz Stratešku studiju.
6.	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Račkoga 6 10000 Zagreb	Nema primjedbi	
7.	Grad Zagreb Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj Dukljaninova 3 10000 Zagreb	Nema primjedbi	

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
8.	Požeško-slavonska županija Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo Županijska 7 34000 Požega	Nema primjedbi	
9.	Zagrebačka županija Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Odsjek za zaštitu okoliša Ulica grada Vukovara 72/V 10 000 Zagreb	Nema primjedbi	
10.	Ministarstvo turizma Prisavlje 14 10000 Zagreb	Nema primjedbi	
11.	Virovitičko-podravska županija Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i zaštitu okoliša Trg Ljudevita Patačića 1 33 000 Virovitica	Nema primjedbi	
12.	Međimurska županija Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Odsjek za zaštitu okoliša i prirode Ruđera Boškovića 2 40000 Čakovec	Nema primjedbi	
13.	Varaždinska županija Upravni odjel za poljoprivredu i zaštitu okoliša Franjevački trg 7 42000 Varaždin	Nema primjedbi	

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
14.	<p style="text-align: center;">Karlovačka županija Upravni odjel za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša Odsjek za zaštitu prirode i okoliša Križanićeva 11 47000 Karlovac</p>	<p>Tablici 1.4. točki 8. Materijalna imovina (List 25, 26) trebalo bi uključiti i utjecaj provedbe Programa na ostala važnija materijalna dobra koja su sada pod čestim utjecajem štetnog djelovanja voda (prometna i druga infrastruktura, gospodarske zone, obradivo poljoprivredno zemljište i slično), odnosno, u Studiji procijeniti koliko se u ovoj fazi provedbe Programa očekuje umanjeno tog utjecaja, a koliko će se utjecaj umanjiti u slijedećoj fazi (do 2022.).</p> <p><i>„Uticaj građevina za gospodarenje otpadom predviđenih Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, prema čl. 17. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)“</i> spada u opterećenje okoliša koje se razmatra u postupcima strateške procjene za planove gospodarenja otpadom. Postojeće građevine za gospodarenje otpadom spadaju u materijalnu imovinu koja se ovdje razmatra kao sastavnica okoliša te u tom slučaju treba obraditi utjecaj ovog Programa na te građevine (npr. opasnost od plavljenja i oštećenja građevina te uslijed toga opasnost od širenja onečišćenja).</p>	<p>Odgovor 32. SPUO se odredio prema ovim sastavnicama okoliša (infrastruktura, ekonomske aktivnosti u prostoru), vidjeti tablicu 4.3.2, ciljevi 8 i 9. SPUO se odredio prema ovoj sastavnici okoliša (gospodarenje otpadom), vidjeti tablicu 4.3.2, cilj 10</p>
		<p>U točki 3.2., list 66. uz navode: „<i>Vezano uz zahvate u prostoru u funkciji postizanja ciljeva Programa, u Strategiji prostornog uređenja detaljno je razrađena problematika zaštite od štetnog djelovanja voda (točka 4.4.3.2 "Vodnogospodarski sustavi - Uređenje režima voda"), kao i problematika navodnjavanja u okviru problematike korištenja voda (točka 4.4.3.1 "Vodnogospodarski sustavi – Korištenje voda"). Također su vezano uz ovu problematiku u Programu prostornog uređenja određena načela i smjernice zaštite od štetnog djelovanja voda (točka 3.3.3 "Uređenje režima voda i zaštita od bujica i erozija") kroz zahvate i mjere zaštite od štetnog djelovanja poplavnih voda u slivu Save... “ predlažemo navesti te na odgovarajućim mjestima u Programu i Studiji detaljnije obrazložiti neuključivanje vodne stube Lučica (neovisno o mogućnosti energetskog korištenja) u planove izgradnje do 2017., a niti do 2022. godine. Treba razmotriti utjecaj neuključivanja ove građevine na funkcioniranje sustava „Srednje Posavlje“, koji, prema Strategiji, čini okosnicu rješenja zaštite od poplava u slivu Save i navodi se kao jedan od prioriteta ciljeva i mjera. U Programu prostornog uređenja RH koji je provedbeni dokument Strategije, VES Lučica također se navodi kao prioritet, ali ne samo u točki 3.3.2. Prioriteti iskorištenja hidroenergetskog potencijala, nego kao jedan od prioriteta i u točki 3.3.3. Uređenje režima voda i zaštita od bujica i erozija. Ukoliko se u Programu i Studiji radi o varijanti sustava obrane od poplava koja ne</i></p>	<p>Odgovor 33. Postojanje određenog rješenja u prostornim planovima ne predstavlja obvezu njegove izgradnje, već samo rezervaciju prostora. Održivost cijelog sustava dodatno se valorizira kroz studiju navedenu pod odgovorom 5. (Početna varijanta rješenja, iz Programa, valorizira se i dorađuje kroz niz aktualnih studija/projekata, a koje će, po eventualnom usvajanju boljih/prikladnijih rješenja, biti uvrštene u noveliranu listu projekata u Programu. Dakle studija sliva Kupa (novi pristup odabira projekta) valorizira tehnička rješenja uzimajući u obzir, pored građevinskih mjera i mjere prirodnog zadržavanja vode, zelene infrastrukture i sl. (negrađevinske mjere). Novija/prikladnija tehnička rješenja kojima pružaju istu razinu zaštite od poplava (novelacije zahtjeva i/ili potrebnih ulaganja, a do kojih je došlo novim spoznajama o sustavima na osnovu tehničke dokumentacije više razine i/ili studija</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>uključuje ovu vodnu građevinu ili o modifikaciji građevine u retenciju (o čemu je bilo riječi u javnom izlaganju), koja nije predviđena prostorno - planskim dokumentima državne razine, to u Programu treba posebno obrazložiti. Budući da je navedena građevina dio sustava, treba ocijeniti kako će sustav funkcionirati bez te građevine, a u Studiji procijeniti utjecaj sustava na okoliš. U direktnoj je vezi i HE Barilović, nizvodno, koja je, pored energetskog iskorištavanja, trebala imati ulogu kompenzacijske brane za VES Lučica te bi trebalo razmotriti i ulogu ove građevine i okviru sustava.</p>	<p>izvedivosti - optimiziranje građevinskih mjera za preventivno upravljanje rizicima od poplava u kombinaciji s mjerama za prirodno zadržavanje vode i negrađevinskim mjerama) ne podliježu Strateškoj procjeni utjecaja na okoliš. Program isključivo obrađuje projekte zaštite od štetnog djelovanja voda prema usvojenim konceptima obrane od poplava. Ukoliko Hrvatske vode nisu investitor (ili se ne projekt ne financira kroz Program), njegova realizacija nije predmet Programa. Ukoliko navedeni projekt mijenja koncept/rješenje obrane od poplava, a osiguraju se sredstva za njegovu realizaciju, izmijenjeni, prethodno neophodno prihvaćeni koncept, će se uvrstiti u Program prema procedurama predviđenim u Poglavlju 7. Izmjene i dopune Programa.</p>
		<p>Prema ovom Programu (Tab. 13.16. str 165.) planira se „Izgradnja brane Brodarci s popratnim nasipima na Kupu i Dobri u dvije etape izgradnje u cilju regulacije vodnog režima na području Karlovca i s mogućnošću dogradnje MHE“. Navedeno bi trebalo u Programu jasnije napisati, jer proizlazi da se MHE može, ali i ne mora „dograditi“. Nakon što je za branu Brodarci u okviru „Sustava obrane od poplava Srednjeg Posavlja“ proveden postupak procjene utjecaja na okoliš, za izmjenu tog sveobuhvatnog zahvata u dijelu „Čvora Brodarci“ provedena je ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš i ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu te podnesen zahtjev za lokacijsku dozvolu, čime su pripreme za izgradnju MHE već započete. Stoga bi trebalo naznačiti što se gradi u prvoj, a što u drugoj etapi te podrazumijeva li se pod „branom“ vodna stuba (VES) planirana Strategijom i Programom prostornog uređenja RH kojom bi se kapacitet Kanala Kupa - Kupa stavio u potpunu funkciju ili se radi o nekoj drugoj varijanti izvedbe brane i nasipa uz Kupu i Dobru uzvodno (o čemu je također bilo riječi na javnom izlaganju). Prema tome, u Programu bi trebalo jasnije naznačiti o kakvoj se etapnoj izgradnji radi, koliko će se povećati iskoristivost kanala Kupa - Kupa nakon I, a koliko nakon izgradnje II etape te kako se to odražava na funkcioniranje cjelovitog sustava, a u Studiji bi trebalo procijeniti utjecaje navedene etapne izgradnje na sastavnice okoliša. Ukoliko se radi o varijanti koja nije predviđena</p>	<p>Odgovor 34. Vidjeti odgovor 33.</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		prostorno - planskim dokumentima državne razine (za koje su u tom dijelu podloga bili vodnogospodarski planovi), to u Studiji treba posebno obrazložiti.	
		Nadalje, u postupku strateške procjene za „Program zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice sa Republikom Slovenijom do Siska“ koji provodi Ministarstvo gospodarstva, u postupku određivanja sadržaja strateške studije, ovaj je Upravni odjel 10. travnja 2014. g. dao mišljenje da Strateška studija treba analizirati izvedene i planirane građevine, kao i dinamiku izgradnje novih građevina utvrđenih u tri različita rješenja o prihvatljivosti za okoliš i za ekološku mrežu Ministarstva zaštite okoliša i prirode za zahvat izgradnje „Sustava obrane od poplava Srednjeg Posavlja“ kako bi se, umjesto parcijalnih rješenja, potpuno dovršila zaštita Karlovca od poplava, ocijenila prihvatljivost izgradnje malih hidroelektrana, osigurale zalihe vode za vodoopskrbu te osigurala proizvodnja na poljoprivrednom zemljištu u cijelom obuhvatu Programa. Ovaj upravni odjel nema informacija o tome u kojoj je fazi izrada navedenog dokumenta i postupak strateške procjene, međutim, kako se navedeni dokument odnosi na istu problematiku koju regulira ovaj Program, u ovu Studiju je nužno uključiti i informacije o izradi tog dokumenta. Uostalom, u Studiji se i navodi: „U načelu Program i sve strategije i programi na razini Države trebaju biti usklađeni, pri čemu je ključno da je Program u postupku donošenja, pa bi trebalo uskladiti ga sa strategijama i programima na razini Države.“ Informacije o usklađivanju trebaju biti sastavni dio Programa i Studije.	Odgovor 35. Program predviđa projekte zaštite od štetnog djelovanja voda prema usvojenim konceptima obrane od poplava. U slučaju da se koncept/rješenje obrane od poplava (koji se u konkretnom slučaju još uvijek valorizira studijom izvodivosti, čiji investitor nisu Hrvatske vode) prihvati, te osiguraju sredstva za njegovu realizaciju, isti će se uvrstiti u Program prema procedurama predviđenim u Poglavlju 7. Izmjene i dopune Programa.
		Pored navedenog, na službenim stranicama Hrvatskih voda je dana 04.12.2014. godine objavljen tekst u kojem stoji da Hrvatske vode pripremaju „cjeloviti projekt“ rješenja zaštite od poplava grada Karlovca ukupne procijenjene vrijednosti od oko 465.000.000 kuna kroz izradu studije izvedivosti, idejnih i glavnih projekata, studije utjecaja na okoliš i prirodu, a da je u tijeku izrada „studijske dokumentacije“ za pripremu projekata zaštite od poplava iz EU fondova na slivu Kupe, s naglaskom na projekte zaštite od poplava na području Karlovca. Navodi se da je inicijalno predloženo rješenje koje obuhvaća objekte	Odgovor 36. Vidi odgovor pod 5.: Početna varijanta rješenja (iz Programa), valorizira se i dorađuje kroz niz aktualnih studija/projekata, a koje će, po eventualnom usvajanju boljih/prikladnijih rješenja, biti uvrštene u noveliranu listu projekata u Programu. Ovakva vrsta valorizacije je posebno zahtjevna jer promatra upravljanje rizicima od poplava u širem kontekstu, za

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>za zaštitu Karlovca od velikih voda Kupe potrebno novelirati i verificirati te da će za sufinanciranje projekata zaštite od poplava iz Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF) kroz Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014-2020“ biti na raspolaganju preko 150 milijuna eura, a da se „<i>projekt zaštite od poplava grada Karlovca</i>“ priprema kao prioritetni projekt za sufinanciranje iz EU fondova. Osvrt na izradu navedenih projekata i studijske dokumentacije također bi trebalo uključiti u Program te u Studiju u poglavlje 3.4 Strateški planovi i programi RH i druga odgovarajuća mjesta u tim dokumentima.</p>	<p>razliku od dosadašnje prakse promatranja opasnosti od poplava. Novi pristup je određen Planom upravljana vodnim područjima 2016. – 2021. S ovakvim novim pristupom odabira projekta već se započelo na razini riječnih slivova (započelo se na Kupi, Krapini, Bednji, Karašici-Vučici, Rječini i Donjoj Neretvi, uz planirani nastavak) gdje se valoriziraju tehnička rješenja uzimajući u obzir, pored građevinskih mjera i mjere prirodnog zadržavanja vode, zelene infrastrukture i sl. (negrađevinske mjere). Rješenja koja su odabrana analizom i negrađevinskih mjera će doprinijeti kvaliteti noveliranog Programa u 2017.</p>
		<p>Kod citiranja Plana gospodarenja otpadom u republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007.-2015., pored NN 85/07, 126/10, 31/11, treba citirati i zadnju izmjenu NN 46/15.</p>	<p>Odgovor 37. Izmjene su uključene u SPUO</p>
		<p>Poglavlje 4.1.2 Bioraznolikost, staništa, flora, fauna, divljač i šume predlažemo uskladiti sa Zakonom o zaštiti prirode (NN RH 80/13), prema kojemu je priroda ukupna bioraznolikost, georaznolikost i krajobrazna raznolikost (Cl. 3.) – poglavlje 4.1.9. trebalo bi biti sastavni dio ovoga poglavlja, a kada se već opisuje lovna divljač, trebalo je posebno obraditi područja sportskog ribolova odnosno ribe.</p>	<p>Odgovor 38. Primjedba vezana uz točku 4.1.2 dodaje se na početku teksta. Primjedba u svezi točke 4.1.9 ne može se prihvatiti jer je obrada na ovaj način provedena slijedom prethodnog „scopinga“. Športski ribolov uključen je u točku 4.1.7.1</p>
		<p>U tijeku je postupak strateške procjene utjecaja na okoliš II Izmjene i dopune Prostornog plana Karlovačke županije koje se, između ostalog, trebaju donijeti i zbog pojačanog interesa za izgradnju malih hidroelektrana, te IV Ciljanih izmjena PPKZ koje se trebaju donijeti zbog potrebe određivanja koridora za nizinsku prugu visoke učinkovitosti. Kako prostorni planovi županija moraju biti usklađeni sa strategijama, planovima i programima koji se donose na državnoj razini, Karlovačkoj županiji je u interesu da navedena problematika u predmetnim dokumentima bude jasnije obrađena.</p>	<p>Odgovor 39. SPUO u obzir uzima isključivo postojeće/usvojene zakone i prostorne planove, kao i zahvate iz Programa</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
15.	<p style="text-align: center;">Primorsko- goranska županija Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Riva 10 51000 Rijeka</p>	<p>Uvidom u Nacrt Višegodišnjeg program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje 2013.-2017., utvrđeno je da se Program odnosi na pojedinačne projekte gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije. Programom se utvrđuju sudionici u provedbi, način i razdoblje njihove provedbe, iznosi ulaganja i izvori sredstava, red prvenstva u provedbi i praćenje provedbe Programa. Napominjemo da je iz Nacrta Višegodišnjeg programa razvidno da se mali broj projekata odnosi na područje Primorsko-goranske županije obzirom na moguću ugrozu od poplava i raspoloživost poljoprivrednog zemljišta pogodnog za navodnjavanje.</p>	<p>Odgovor 40. Prvi dio odnosi se na mali broj projekata na području županije obzirom na moguću ugrozu od štetnog djelovanja i/ili raspoloživog zemljišta, odgovor je u: Prijedlog projekata je sačinjen respektirajući potrebe na razini Republike Hrvatske, te dodajemo navod iz Programa: „Identifikacija projekata proces je koji će se nastaviti tijekom provedbe Programa. Nakon identifikacije pojedinih novih ili izmijenjenih prijedloga projekata iz ovog Programa, provodi se ocjenjivanje/verifikacija prema ranije navedenim kriterijima za odabir projekata.“</p>
		<p>Budući da je izrada predmetnog Višegodišnjeg programa dovršena prije strateške procjene i izrade Strateške studije rezultati strateške procjene, uključujući i mjere zaštite okoliša i program monitoringa nisu ugrađeni u Višegodišnji program, a pojedina poglavlja Višegodišnjeg programa koje je trebalo uskladiti s navedenim ostala su nedovršena.</p>	<p>Odgovor 41. Mjere okoliša po strateškoj procjeni i program monitoringa se ugrađuju u Program.</p>
		<p>Višegodišnji program u dijelu koji govori o procjeni utjecaja na okoliš i ekološku mrežu treba uskladiti s novim propisima i to Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine broj 80/13 i 153/13), Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine broj 80/13), Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine broj 146/14), Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine broj 124/13) i Pravilnikom o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu („Narodne novine broj 146/14). Uvažavajući navedene propise ne mogu se prihvatiti zaključci prema kojima za sve planirane projekte treba provesti procjenu utjecaja na okoliš i/ili prirodu, već za one za koje je takva obveza propisana navedenim propisima.</p>	<p>Odgovor 42. Pozivanje u Programu na propise usklađuje se s aktualnim (a što se tiče obveznika procjena naglašeno je „Za sve projekte gradnje provode se procjena utjecaja na okoliš i/ili prirodu sukladno važećim propisima“, znači ne svi zahvati</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>Mišljenja smo da je vezano na navedene obveze Županije da sudjeluje u realizaciji Višegodišnjeg programa u ulozi investitora potrebno precizirati na koje se vodne građevine ta obveza odnosi, uzimajući u obzir odredbu članka 23. stavka 2. Zakona o vodama kojim se određuju vodne građevine u javnoj uporabi i vlasništvu jedinice područne (regionalne) samouprave.</p>	<p>Odgovor 43. U Programu se na više mjesta referira na županije, tako i poglavlju 6.1. „Sustavi javnog navodnjavanja su u vlasništvu jedinica regionalne samouprave, koje ujedno imaju ulogu Investitora u smislu zakonskih odredbi koji reguliraju građenje, dočim su Hrvatske vode nositelj aktivnosti na provedbi NAPNAV-a, u svojstvu Komisionara.“ Dodano u fusnoti: „Temeljem članka 23. Zakon o vodama, vodne građevine za melioracije, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju, javna su dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su jedinica područne (regionalne) samouprave.“</p>
		<p>Vezano na Stratešku studiju, mišljenja smo da u mjerama zaštite nedostaju mjere zaštite podzemnih voda i područja s kojih se prihranjuju izvorišta voda za piće. Također, kod gradnje akumulacija izostale su „socijalno-ekonomske“ mjere ublažavanja šteta koje mogu nastati gradnjom akumulacija za užu i širu zajednicu.</p>	<p>Odgovor 44. Primjedba se usvaja u dijelu koji se odnosi na podzemne vode i s time vezanu zaštitu izvorišta vode za piće i uključuje se u mjere zaštite okoliša (poglavlje 8.) kod svih planiranih zahvata koji utječu na sastavnicu okoliša "vode". Primjedba koja se odnosi na akumulacije prihvaća se na način dopune značajnih elemenata procjene pojedinačnih zahvata na okoliš s aspekta socijalno-ekonomskih odnosa (str. 200)</p>
16.	<p>Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja Uprava za prostorno uređenje, pravne poslove i programe Europske unije Ulica Republike Austrije 20 10000 Zagreb</p>	Nema primjedbi	

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
16.	Koprivničko-križevačka županija Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Antuna Nemčića 5/I 48000 Koprivnica	Nema primjedbi	
17.	GRAD ZAGREB-GRADSKI URED ZA ENERGETIKU, ZAŠTITU OKOLIŠA I ODRŽIVI RAZVOJ	Nema primjedbi	
18.	MINISTARSTVO ZDRAVLJA	Nema primjedbi	
19.	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	Nema primjedbi –samo predlažemo da se u tekst Programa potrebno pozvati na sad važeće zakonske propise.	Prihvaćeno i provedeno.
20.	Ministarstvo gospodarstva	Nema primjedbi	

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
21.	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Uprava za zaštitu prirode Radnička cesta 80 10 000 Zagreb	Utvrđeno je da je predmetna Studija usklađena sa primjedbama danim u postupku rada savjetodavnog stručnog povjerenstva i Mišljenjem o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš. Međutim, u predmetnoj Studiji potrebno je izvršiti nekoliko izmjena i nadopuna. U poglavlju 2.6.2. Postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u prvom odlomku u prvoj rečenici (list 62) treba iza riječi „ocjena prihvatljivosti“ dodati riječ „zahvata“. Također, u istoj rečenici treba iza riječi „provedba zahvata“ brisati riječi „u području ekološke mreže“.	Primjedba prihvaćena i provedena.
		U poglavlju 6.1. Pregled okolišnih značajki na koje plan može utjecati u tablici 6.2. Okolišne značajke na koje Program može značajno utjecati, problemi u očuvanju zatečenog stanja i međunarodne obveze od značaja za provedbu Programa (list 172) u prvom retku – Strateški cilj 1. u četvrtom stupcu- Postojeći okolišni problemi značajni za Program, predlaže se dodati na kraju ispred točke tekst „degradacija staništa i promjena stanišnih uvjeta te trajno zauzimanje staništa“.	Primjedba prihvaćena i provedena.
		Uvidom u Nacrt Programa iz srpnja 2013. (Hrvatske vode d.d. iz Zagreba) koji je također objavljen na internetskim stranicama Ministarstva poljoprivrede utvrđeno je da s obzirom da se radi o Nacrtu Plana iz srpnja 2013., u isti nisu na odgovarajući način ugrađene mjere zaštite okoliša odnosno mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže vezano uz dosadašnji tijek postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš niti je usklađen sa važećim zakonodavstvom iz područja zaštite prirode i zaštite okoliša te ga treba izmijeniti na sljedeći način:	Dokument usklađen s rezultatima strateške procjene , kako slijedi:
		U Poglavlju 1.1. Pravna osnova i svrha dokumenta, dio koji se odnosi na provedbu postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš (drugi odlomak) potrebno je nadopuniti podatkom da se u sklopu Strateške procjene utjecaja na okoliš provodi i postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu temeljem Zakona o zaštiti prirode.	Izvadak iz Programa: „Program izrađuju Hrvatske vode u formi prijedloga, a donosi ga Vlada Republike Hrvatske nakon provedene strateške procjene utjecaja na okoliš sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13) i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08), zajedno s postupkom ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13).“

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		Također, poglavlje treba uskladiti na način da se poziva na sada važeće propise Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, brojevi 80/13 i 153/13) i Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13).	Usklađeno
		Terminologiju koja se koristi u Programu, a koja se odnosi na ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu treba uskladiti sa terminologijom važećeg Zakona o zaštiti prirode (npr. umjesto „ocjena prihvatljivosti za prirodu“ koristiti „ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu“). Navedeno je na odgovarajući način obrađeno u Strateškoj studiji.	Usklađeno
		Poglavlje 1.3. Strateška procjena utjecaja Programa na okoliš i prekogranični utjecaj također je potrebno nadopuniti sukladno gore navedenoj primjedbi.	Usklađeno
		I ostala poglavlja Nacrta Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje 2013. – 2017. treba uskladiti tako da se na odgovarajući način ugrade/primijene mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže proizašlih iz postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš i postupka Glavne i ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu odnosno mjera predloženih Strateškom studijom o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje 2013. – 2017	Poglavlje 11. Očekivani utjecaj na okoliš i prirodu u potpunosti usklađuje s: (i) aktualnim propisima zaštite okoliša i prirode, (ii) rezultatima strateške procjene, te (iii) mišljenjima tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom.
22.	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora	Na stranici 134. Programa, List:113, revizija: 03 od 16. travnja 2015. godine, u Poglavlju 4.1.6. Zrak i klima, u 3. Odlomku potrebno je dodati broj Narodnih novina Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine, broj 47/14) iz travnja 2014.	Primjedba prihvaćena i provedena.

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>Na stranici 164. Programa, List 143, revizija: 03 od 16. travnja 2015., u Poglavlju 4.4. Postojeći okolišni problemi koji su važni za Program, koristi se zadnje dostupno izvješće o stanju okoliša (2007), a temeljem članka 11. Stavaka 1. i 2. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 130/11), a u vezi s člankom 12. Zakona o potvrđivanju Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 2/96), Vlada Republike Hrvatske prema okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime pa se moli korištenje predmetnog izvješća koje je usvojeno u ožujku 2015., mjesec dana prije revizije ovog Programa.</p>	<p>Primjedba prihvaćena, korištenje spomenutog izvještaja navedeno u fusuoti i literaturi a podaci vezani uz klimu ažurirani.</p>

**Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, za razdoblje 2013. – 2017.
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (30.04.2015. – 30.05.2015.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
		<p>Od stranice 164. Do 166. Programa, Tablica 4.4.1: Stanje okoliša prema obrađenim područjima (procjena iz 2007.), List 143 do 145, ažurirati tablicu i stavku Klimatske promjene uključivo napomene iza tablice sukladno novijim podacima iz usvojenog izvješća.</p> <p>Nakon uvažavanja naprijed navedenih korekcija uz korištenje nacionalnog izvješća o promjeni klime iz ožujka 2015., a s obzirom na kvantifikaciju pojedinih utjecaja i rezultate stručne procjene, vjerojatno značajni utjecaju Programa na okoliš, ponašat će se neutralno ili čak postoji pozitivna veza u smislu smanjenja nepovoljnih klimatskih promjena pa nema dopunskih primjedbi sukladno propisima iz nadležnosti Uprave za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora.</p>	<p>Dopunjeno sukladno Šestom nacionalnom izvješću Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji UN-a o promjeni klime (UNFCCC)(2015.) Tijekom 50-godišnjeg razdoblja (1961.-2010.) trendovi temperature zraka (srednje, srednje minimalne i srednje maksimalne) pokazuju zatopljenje u cijeloj Hrvatskoj. U istom razdoblju godišnje količine oborine pokazuju prevladavajuće nesigifikantne trendove, koji su pozitivni u istočnim ravničarskim krajevima i negativni u ostalim područjima Hrvatske.</p> <p>Ažuriran navod iz 2007. vezan uz pregovore oko povećanja visine emisije za baznu godinu. Naime, ulaskom u članstvo Europske unije, Republika Hrvatska je preuzela zajednički europski cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za 20% do 2020. godine u odnosu na 1990. godinu. Ovaj zajednički cilj raspodijeljen je u dvije cjeline, od kojih prva obuhvaća velike izvore emisija stakleničkih plinova koji su obveznici europskog sustava trgovanja emisijskim jedinicama (EU ETS), a druga, tzv. ne-ETS, obuhvaća ostale, relativno manje, izvore emisije raspodijeljene po sektorima energetike, prometa, industrijskih procesa, poljoprivrede i gospodarenja otpadom. Posebno područje predstavlja sektor korištenja zemljišta, promjena u korištenju zemljišta i šumarstva. Cilj koji je postavljen za EU ETS sektor iznosi smanjenje emisija za 21% u odnosu na 2005., dok za ne-ETS sektore ukupno smanjenje iznosi 10% u odnosu na 2005. ali različito raspodijeljeno po državama EU.</p> <p>Tablica 4.3.2 , cilj 7, ažurirana sukladno primjedbi o neutralnom ili pozitivnom vezom provedbe Programa na klimu.</p>